

Gramatyka w tłumaczeniach

PRAKTYCZNA NAUKA JĘZYKA NORWESKIEGO

#3 Liczba mnoga:
wyjątki

NORSK

Heisann!

Przedstawiamy serię – *Gramatyka w tłumaczeniach*.

Jak sama nazwa wskazuje – będziemy tłumaczyć! *Ale co, gdzie i jak?!* Już tłumaczymy :)

W każdym wydaniu dostaniecie od nas porcję kilkunastu zdań do przetłumaczenia, które będą zawierały w sobie dane zagadnienie gramatyczne.

Dlaczego jest to fajna metoda na naukę gramatyki?

Przede wszystkim uczy się gramatyki w praktyce – nie wypełniamy tylko pojedynczych luk, ale musimy ułożyć całe zdanie, tak aby miało ręce i nogi i było po prostu logiczne i poprawne.

To również świetna okazja do pokazania, jak bardzo te wszystkie zagadnienia są od siebie zależne – tłumacząc zdanie z danych zagadnieniem, musimy pamiętać równocześnie o innych, np. szyku zdania norweskiego.

#3 W tym numerze uczy się wyjątków od liczby mnogiej.

Lykke til kjære elever!

Ekipa Norsk Nå

Liczba mnoga - wyjątki

W języku norweskim każdy rzeczownik ma 4 formy:

1. Liczba pojedyncza nieokreślona
2. Liczba pojedyncza określona
3. Liczba mnoga nieokreślona
4. Liczba mnoga określona

Aby stworzyć liczbę mnogą od większości rzeczowników, wystarczy, że dodamy do słówka w formie podstawowej -ER lub -R w formie nieokreślonej i -ENE lub -NE w określonej.

Przykład

en hund - *hunder* - *hundene* (pies)

ei jente - *jenter* - *jentene* (dziewczyna)

et menneske - *mennesker* - *menneskene* (człowiek)

Od tej zasady jednak mamy kilka wyjątków powodujących różnorakie zmiany w rdzeniu słowa:

I. Rzeczowniki, które mają zmianę samogłosek w liczbie mnogiej:

en/ei and - *ender* - *endene* (kaczka)

en/ei bok - *bøker* - *bøkene* (książka)

en bonde - *bønder* - *bøndene* (farmer)

en/ei bot - *bøter* - *bøtene* (mandat)

en/ei datter - *døtre/døtrer* - *døtrene* (córka)

en far - *fedre* - *fedrene* (ojciec)

en/ei ku - *kuer/kyr* - *kuene/kyrne* (krowa)

et tre - *trær* - *trærne* (drzewo)

II. Rzeczowniki, które nie otrzymują końcówki w liczbie mnogiej nieokreślonej:

en feil - feil - *feilen* (błąd)
et hus - hus - *husene* (dom)
et kjøkken - kjøkken - *kjøkkenene* (kuchnia)
en/ei mus - mus - *musene* (mysz)
en sko - sko - *skoene* (but)
en ting - ting - *tingene* (rzecz)

III. Rzeczowniki zakończone na "samogłoska + m" w liczbie pojedynczej nieokreślonej są zwykle nieregularne i często zachowują się w ten sam sposób: dodajemy do nich dodatkowe m przed regularnymi końcówkami rzeczowników:

en drøm - drømmer - *drømmene* (sen)
en klem - klemmer - *klemmene* (uścisk)
en sykdom - sykdommer - *sykdommene* (choroba)
en som - sømmer - *sømmene* (szew)

IV. Rzeczowniki które mają formę ściągniętą w liczbie mnogiej:

A. Niektóre rzeczowniki kończące się na "-el/-er"
Usuwamy ostatnie "e" w liczbie pojedynczej nieokreślonej "-el/-er" i dodajemy zwykle końcówki rzeczowników:

en engel - engler - *englene* (anioł)
en mangel - mangler - *manglene* (brak)

en regel - *regelen* - *regler* - *reglene* (reguła)
en sjanger - *sjangeren* - *sjangre* - *sjangrene* (rodzaj)
en forelder - *forelderen* - *foreldre* - *foreldrene* (rodzic)

B. Rzeczowniki zakończone na "podwójna spółgłoska + -el"
Usuwamy jedną spółgłoskę z podwójnej grupy spółgłosek i następujące po niej e. Następnie dodajemy zwykle końcówki rzeczowników:

en artikkel - *artikler* - *artiklene* (artykuł)
en sykkel - *sykler* - *syklene* (rower)
en gaffel - *gaffler* - *gafflene* (widelec)
en tittel - *titler* - *titlene* (tytuł)
en tommel - *tommer* - *tommene* (kciuk)

To nie wszystkie rzeczowniki które odmieniają się nieregularnie.
Jeśli nie jesteś pewny/a odmiany jakiegoś słówka, sprawdź najpierw jego odmianę w słowniku.

Ćwiczenie: Liczba mnoga – wyjątki

1. Mam bardzo dużo książek w domu. (ei bok)

2. Przed moim domem stoi kilka drzew. (et tre)

3. Moje dzieci lubią się bawić kaczkami do kąpieli. (ei badeand)

4. Miałam ostatnio dużo nieprzespanych nocy. (ei natt, søvnløs -
nieprzespany)

5. Ona często się kłóci ze swoimi braćmi. (en bror)

6. Jak można zadbać o swoje zęby podczas ciąży? (ei tann, under
graviditet – podczas ciąży)

7. Jej córki przeprowadziły się do Grecji. (ei datter)

8. Zimno mi w ręce i stopy. (en fot, ei hånd)

9. W Oslo jest dużo ciekawych muzeów. (et museum)

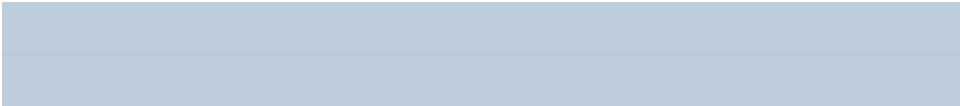
10. W wolnym czasie lubię wędkować, więc mam kilka wędek w garażu.
(ei fiskestang)

11. Wczoraj sadziłem marchewki w ogrodzie. (ei gulrot)

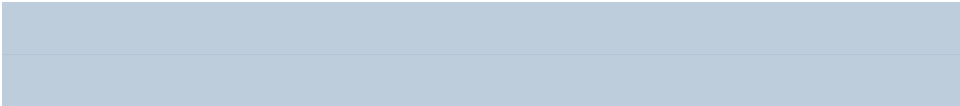
12. Wzdłuż wybrzeża jest dużo pięknych plaż z palmami i rafami
koralowymi. (ei strand, en palme, et korallrev)

13. Na wsi można spotkać wielu rolników, którzy hodują krowy. (en
bonde, ei ku)

14. Branie narkotyków jest niebezpieczne dla zdrowia. (et narkotikum)

15. Kocham kupować ręczniki og świece zapachowe w Ikea. (et håndkle,
et duftlys)

Fasit

1. Jeg har veldig mange bøker hjemme.
2. Foran huset mitt står det mange trær.
3. Mine barn/Barna mine liker å leke med badeender.
4. Jeg har hatt mange søvnløse netter i det siste.
5. Hun krangler ofte med sine brødre/brødrene sine.
6. Hvordan kan man ta vare på sine tenner/tennene sine under graviditet?
7. Hennes døtre/Døtrene hennes flyttet til Hellas.
8. Jeg har kalde hender og føtter.
9. I Oslo er det mange interessante museer.
10. I fritida liker jeg å fiske, så jeg har noen fiskestenger i garasjen.
11. I går plantet jeg gulrøtter i hagen.
12. Langs kysten er det mange fine strender med palmer og korallrev.
13. På landet kan man treffe mange bønder som oppdretter kyr/kuer.
14. Å bruke narkotika er farlig for helsa.
15. Jeg elsker å kjøpe håndklær og duftlys på IKEA.